

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoCsp/46/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218202069
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8218202069.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: D. H., F.. XX.XX.XXXX, T. H. XXXX/XX, XXX XX T., o zaplatenie 325,95 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 19.02.2020, č.k. 3Csp/87/2018-78 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Súd žalobu zamieta.

II. Žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznáva.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 52 ods. 1-4, § 54 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 1 ods. 2, § 2 písm. d), § 9 ods. 1, 2 a § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného ku dňu 08.11.2012 (ďalej len „ZoSÚ“), § 295 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok a § 2 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 289/2010 Z.z. o predkladaní údajov veriteľmi poskytujúcimi spotrebiteľské úvery.

3. Vychádzal zo zistenia, že strany sporu uzatvorili dňa 08.11.2012 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej mal žalobca poskytnúť žalovanej úver vo výške 2.500,00 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 72 mesačných splátkach po 57,16 eur, s termínom splatnosti prvej splátky 05.12.2012. Splatnosť úveru bola v zmluve dohodnutá na deň 05.11.2018, s výškou úrokovej sadzby 17,90 % ročne, s výškou RPMN 21,41 % a s priemernou hodnotou ku dňu podpisu RPMN 19,08 %. Celkovo sa žalovaná zaviazala žalobcovi zaplatiť sumu 4.258,80 eur. Poplatok za správu úverového účtu predstavoval 1,99 eur mesačne. Keďže žalovaná nesplácala úver riadne a včas, po upozornení zo dňa 06.07.2018, ktorým žalobca vyzval žalované k zaplateniu omeškaných splátok, listom označeným ako Výzva na predčasné splatenie úveru zo dňa 07.09.2018, žalobca oznámil žalovanej predčasnú splatnosť celého úveru. Zároveň žalovanú vyzval na bezodkladnú úhradu dlžnej sumy vo výške 406,77 eur s príslušenstvom. Z poskytnutého úveru v sume 2.500 eur, žalovaná žalobcovi uhradila sumu 3.773,99 eur.

4. Súd považoval za nesporné, vzhľadom na povahu účastníkov tejto zmluvy, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže žalobca ako banka - dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a zmluvu uzavrel so žalovanou, ktorá je fyzickou osobou - nepodnikateľom (čo vyplýva z označenia žalovanej v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom, číslom dokladu). Keďže ide o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, sú neprijateľné, a preto neplatné. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Súd skonštatoval, že zmluva neobsahuje údaj vyžadovaný v zmysle § 9 ods. 2 písm. y) zákona č. 129/2010 Z. z., a to správny údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V úverovej zmluve zo dňa 08.11.2012 so splatnosťou do 05.11.2018 (nad 5 rokov) je pri údají o priemernej hodnote RPMN uvedený údaj 19,08 %, pričom za príslušný štvrtrok 2012 bola priemerná hodnota RPMN pri spotrebiteľských úveroch od 1.500 eur do 6.500 eur so splatnosťou od 5 do 10 rokov, v sadzbe 19,37 %, teda priemerná hodnota RPMN uvedená v úverovej zmluve je uvedená nesprávne. V predmetnej zmluve ďalej absentuje aj náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. V zákone o spotrebiteľských úveroch zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Medzi tieto predpoklady patrí uvedenie výšky úveru, výšky splátky, jej intervalu, počtu splátok, uvedenie výšky úrokovej sadzby a prípadných poplatkov. Tieto údaje nie sú vo svojej jednote dostatočne a zreteľne uvedené tak, aby spotrebiteľovi bolo zrejmé, ktoré predpoklady boli použité pre výpočet RPMN. Vzhľadom na absenciu náležitostí predpísaných ZoSÚ, súd vyhodnotil úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi patrí len suma, ktorú žalovaná reálne čerpala titulom úveru po odpočítaní toho, čo mu žalovaná zaplatila. Žalovaná čerpala sumu 2.500 eur a keďže žalobcovi uhradila sumu 3.773,99 eur, žalobca nemá nárok na zaplatenie uplatneného nároku.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého úspešnej žalovanej patrí náhrada trov konania. Žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, zo spisu jej trovy konania nevyplývajú, a preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca navrhujúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podľa odvolateľa rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci; súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedol, že predmetná zmluva bola podpísaná 08.11.2012, čo bolo v lehote 15 dní od zverejnenia priemernej hodnoty RPMN za 3. štvrtrok 2012, tak sa do zmluvy správne uviedla ešte hodnota priemernej RPMN za 2. štvrtrok 2012. Pri ostatných spotrebiteľských úveroch vo výške od 1.500 eur do 6.500 eur bola priemerná hodnota RPMN 19,08 % ako bolo správne uvedené v úverovej zmluve. K predpokladom použitých na výpočet RPMN uviedol, že všetky predpoklady použité na výpočet RPMN sú v zmluve uvedené: výška úveru, dátum 1. splátky, dátum poslednej splátky, termín splatnosti splátky, úroková sadzba, anuitná splátka, poplatok za poskytnutie úveru, dátum zmluvy. Žalobca poukázal na uznesenie Krajského súdu v Nitre, č.k. 6Co/237/2017-124 zo dňa 26.09.2018, v ktorom odvolací súd vyslovil názor, že zákon nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN a ani nepožaduje predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Žalobca má za to, že jeho odvolanie je dôvodné, keďže je daný odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci).

7. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ust. § 34 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania (ust. § 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejedná vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

11. Jedným z podstatných odvolacích argumentov žalobcu bolo tvrdenie, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

12. K námietke nesprávneho právneho posúdenia odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR sp.zn. 7Cdo/7/2010).

13. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvedený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

14. Odvolací súd osvojujúci si závery súdu prvej inštancie na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu dopĺňa nižšie uvedené.

15. V zhode so súdom prvej inštancie ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi stranami sporu je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatvorení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmlúv alebo jej zmeny, pričom aj zmluva o spotrebiteľskom úvere túto charakteristiku spĺňa.

16. Zákon o spotrebiteľských úveroch v ust. § 9 ods. 2 účinného ku dňu 08.11.2012 presne definuje aké náležitosti okrem všeobecných musí spotrebiteľská zmluva obsahovať. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Neuvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov sa takýto úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročný a bez poplatkov.

17. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere

umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o RPMN uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy.

18. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je práve údaj o RPMN, pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údajoch o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. V predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Matematický výpočet RPMN podľa vzorca uvedeného v prílohe k tomuto zákonu v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy nemožno označiť za jednoduchý. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o RPMN uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti. Bez príslušného matematického výpočtu, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN nie je spotrebiteľ schopný preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na rozhodnutie spotrebiteľa vstúpiť do úverového vzťahu s dodávateľom.

19. S neuvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere v ust. § 11 ods. 1 spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, teda už len z tohto dôvodu, t. j. s neuvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN zákon č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ust. § 11 ods. 1 spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

20. Vzhľadom na to, že pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru postačuje absencia čo i len jednej náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ, ďalšími odvolacími námietkami žalobcu sa odvolací súd nezaoberal, nakoľko nie sú spôsobilé zmeniť právny názor odvolacieho súdu o tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

21. Odvolací súd dodáva, že vzhľadom na vyslovenú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru z dôvodu neuvedenia všetkých predpokladov na výpočet RPMN, už len uvedená skutočnosť stačí na konštatovanie záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, a preto nebolo potrebné zaoberať sa inými dôvodmi prípadnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené a na skutočnosť, že žalovaná žalobcovi uhradila do predčasného zosplatnenia sumu 3.773,99 eur, čo predstavuje sumu vyššiu ako suma poskytnutého úveru, súd prvej inštancie správne rozhodol, keď žalobu zamietol.

23. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle ust. § 387 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny súvisiaci výrok o trovách konania.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd postupom podľa § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 2 CSP tak, že stranám sporu nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, ktorej však zo spisu žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevyplývajú, ani si ich neuplatnila. V odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Súd preto vyslovil, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).